

اکتشاف در ایران

روایت‌های تصویری فردریک گاردنر کلپ
از سال ۱۹۳۸-۱۹۲۷ میلادی / ۱۳۱۵-۱۳۰۶ شمسی

پژوهش

نرگس صالح‌نژاد

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

تهران ۱۳۰۲

سروشنامه : کلب، فردریک گاردنر، ۱۸۷۹-۱۸۷۴ م. | Clapp, Frederic G. (Gardner)

عنوان و نام پدیدآور: اکتشاف در ایران، روایت‌های تصویری فردریک گاردنر کلب از سال ۱۹۲۸-۱۹۲۷

میلادی / ۱۳۱۵-۱۳۰۶ شمسی / پژوهش نرگس صالح زاهد

مشخصات نشر: تهران، سنگلج قلم، ۱۳۴۰

مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص.؛ مصور. نقشه؛ ۱۷۵ × ۲۷۵ س.م

فروست: سفر به ایران؛ ۱ | سنگلج قلم؛ ۱۱

شابک: 978-622-93202-0-4

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

عنوان دیگر: روایت‌های تصویری فردریک گاردنر کلب از سال ۱۹۲۸-۱۹۲۷ میلادی

موضوع: ایران-- سیر و سیاحت-- قرن ۱۹-- مصور

موضوع: Iran-- Description and travel-- 20th century-- pictorial work

شناسه افزوده: صالح زاهد نرگس، ۱۳۶۶-

رده‌بندی کنگره: DSR ۳۹

رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۴۲۳۳

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

اکتشاف در ایران

روایت‌های تصویری فردریک گاردنر کتب از سال ۱۹۲۸-۱۹۲۷ میلادی / ۱۳۰۶-۱۳۰۵ شمسی

پژوهش: نرگس صالح‌نژاد

صفحه‌آرایی: زهرا صالح‌نژاد

طرح جلد و لوگوی نشر: محسن بیستادی

چاپ و صحافی: آوا

شماره انتشارات: ۱۱

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

بها: ۱۴۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۳۲۰۲-۰-۲

انتشارات و توزیع:

تهران، خیابان سپهبد قری، خیابان شهید شاهپور آذرقر، پلاک ۶، طبقه دوم، تلفن: ۸۸۸۳۱۳۸۸

sanglaz.pub@yahoo.com

sanglaz.pub@gmail.com

حق چاپ برای نشر سنگلاخ قلم محفوظ است؛ هرگونه کپی برداری و چاپ به صورت لوح فشرده و یا نشر در صفحات مجازی و یا به صورت کتاب الکترونیک پیگرد قانونی دارد.

مقدمه

با تأسیس شرکت نفت آمریکایی سی‌بورد^۱ در ایران، زمین‌شناسی آمریکایی مأمور اکتشاف در صفحات شرقی ایران شد. فردریک گاردنر کلب طی یک دوره ده ساله (از ۱۹۲۷ تا ۱۹۳۸) سه مرتبه به ایران سفر کرد که اغلب بخش‌های ایران را در برمی‌گرفت. او در پایان مأموریت خود شرحی از گزارش خود را در کتابچه کوچکی به نام اکتشافات اخیر در شرق ایران^۲ به چاپ رساند. منطقه مورد بررسی او همچون یک خط قوس انتخاب شده بود و از بندر شاهی در ساحل دریای خزر، جنوب و جنوب شرقی راه‌های دامغان، جندق و نقاط نزدیک به راه تا ایرافشان^۳ در نزدیکی مرز بلوچستان انگلیس در برمی‌گرفت. (edap, 1938:19). تصاویری که وی از ایران تهیه کرده است گذشته از مسائل زمین‌شناسی که به اقتضای موقعیت شغلی او بود، جنبه‌های متنوعی از زندگی ایرانی، از سبک و روش زندگی تا طبیعت و صنعت ایران، را شامل می‌شود. از تاریخ ثبت شده بر تصاویر وی می‌توان

1. seaboard company

2. Recent Exploration in Eastern Iran

۳. ایرافشان، روستایی از توابع بخش آشار شهرستان مهرستان در استان سیستان و بلوچستان ایران است.

پی برد که برخی از مناطق مورد توجه خاص او بوده و چندین بار از آنها دیدن کرده است.

او تمام تحقیقات خود را بعد از مرگ به مؤسسه فناوری ماساچوست اهدا کرد. خوشبختانه آلبوم‌های عکس و نگاتیوهای آنها در آرشیو دانشگاه ویسکانسین میلواکی موجود است که منابع اولیه این کتاب را تشکیل می‌دهد. این تصاویر از کیفیت خوبی برخوردار هستند و می‌تواند منبع درخوری برای تحقیقات مرتبط با فعالیت‌های نفتی امریکایی‌ها در ایران باشد.

در پایان از انتشارات سنگلج قلم کمال تشکر را دارم که چاپ این مجموعه را متقبل شدند.

نرگس صالح‌نژاد
زمستان ۱۴۰۱